

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

4. Respondetur ad argumenta, quæ pro affirmatiua sententia adduci
possunt. Ex part. 10. tra. 4. res. etiam 4.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

quius fuit de septem Electoribus legem condere, non aliterius quam ipsius esse potest aliquo modo mutatio, vel moderatio. Ergo cum Summus Pontifex, ut probatum est, septem Electores instituit; ipso inscio, ab aliis nec minui nec augeri posse, dicendum erit.

RESOL. IV.

Respondetur ad argumenta, quae pro affirmatiua sententia adduci possunt. Ex part. 10. tract. 4. Ref. etiam 4.

§. 1. **R**estat modò respondere ad aliqua argumenta, quae in contrarium Aduersarij opponunt Et ad cap. *Venerabilem de Elect.* adductum contra nos à Boxdorffio, & aliis ubi supra, in quo habetur, Potestatem septem virorum eligendi Imperatorem, ortum habuisse à consuetudine: respondeo, & contra ipsos adduco ex eorum Castris, Commilitonem, nempe Iustum Sinolt. in *Collegio publico de statu rei Romanae, disp. 2. Thefi. 6. lit. B.* ubi asserit, Textum dicti cap. *Venerabilem*, non esse accipiendum de consuetudine legem antecedente; cum possit etiam de ea, quae legem est subsequuta, eamque approbavit, intelligi: ea leg. 3. ff. de legibus. Quod aperte patet in dicto Textu: nam ibi Pontifex non dixit tantum de consuetudine; sed de iure, & consuetudine. Quod confirmatur ex Clementina, Romani Pontificis, Ergo &c.

2. Secundo obseruant aduersarij, olim fuisse Electores Imperij, Archiepiscopum Salburgensem, Ducem Austriae, Ducem Bauariae, Ducem Saxoniae, Ducem Brabantiae, qui & Louaniae: sed quid inde; deberent naque probare hos fuisse mutatos ab aliis, quam à Pontifice. Verum nos fatemur supradictos fuisse olim Electores, sed postea auctoritate Innocentij IV. vel Alexandri IV. fuisse mutatos; & eorum loco subrogatos Archiepiscopum Treuirensis, Comitem Palatinum Rheni, Marchionem Brandenburgensem, & Regem Bohemiae; quae omnia notat Baronius tom. 10. ann. 996.

3. Tertio, multa ex Historicis opponunt Aduersarij; & Primò Nauclerum vol. 1. *Generat. 35.* dicentem: Hoc in tempore Electores Imperij institui leguntur; de quo aliqui scribunt, quod Otho III. cum haeredes ex se descendentes non haberet, constituit ex concilio Principum Germaniae, ut Imperatore mortuo, in oppido Francofort, perpetuò fieret electio, & Electores constituit septem. Secundo obijciunt xrantzium lib. 3. *metropolis, cap. 40.* ubi sic ait: Ita perijt sine prole Otho III. praualuitque electio; quam idem Imperator cum Gregorio V. propinquo suo fecit; quaeque durat in hodiernum diem, ut non legitima successione quaeratur Imperator, quomodo à memoria Magni Caroli videbatur, sed electio septem primorum Principum assumatur. Tertio obijciunt scriptores alios Germanos, asserentes id esse factum ex communi omnium Germanorum Optimum consensu, & id tradit etiam Nicolaus Cusanus, lib. 3. cap. 4. de *concordantia Catholica*, ubi dicit, Electores constitutos esse communi consensu totius Imperij. Concurtebat inquit, ad hoc consensus ipsius Gregorij V. tanquam vnici Pontificis Romani, qui iuxta gradum suum in consentiendo, in communem Imperatorem interesse habet rectè, sicut in Concilijs vniuersalibus concurrat in primo gradu auctoritas ipsius per consensum cum aliis omnibus ipsum Concilium celebrantibus. Vigor nihilominus definitionis non ab ipso primo omnium Pontifice, sed ex communi omnium, & ipsius, & aliorum consensu dependet. Et infra: Ita quod puto in veritate, consensum Romani Pontificis à Principio interuenisse,

nam isti Electores constituantur. Vnde ipsi communi fangentes legatione omnium, qui Imperio subsumunt, etiam totius Sacerdotij, & Romani Pontificis, eligunt.

4. Quarto, quia B. Antoninus, Martinus Polonus, Leopoldus bambergensis, de Constitutione Electorum loquuntur, sed eam Summo Pontifici non tribuunt, sed ad haec omnia obiecta respondeo, ea nihil concludere, quia Authores nominati non negant factum esse decretum de Septem Electoribus Imperatoris auctoritate Pontificia; sed significant, id Pontificem Romanum fecisse consensu Othonis III. atque aliorum Principum Germanorum; nam verisimile est, id petiisse Othonem III. Imperatorem, & Germanorum Primates, & sanctionem à Pontifice constitutam laudasse, & comprobasse; ut obseruat Seratius in *Historia Mogunina lib. 1. cap. 26* & alij.

5. Quintò, non obstat, quòd supradictis videantur aduersari monumenta Ecclesiae Aquilegensis, in quibus memoriae proditum scribitur, sanctionem de septem viris Electoribus ab Henrico II. Imperatore, & Siluestro II. Papa factam esse; quam traditionem sectantur Marsilius de Menandino; Paduan. de *Translat. Imper. cap. 11.* Nicolaus Cusanus lib. 3. de *concord. Cathol. cap. 3. & seq.* Mathaeus Pulmarus in *Chron. anno 1004.* Donatus Bossius *Chronol. anno 1004.* nam contradictionem hanc Ecclesia Aquilegensis, Nauclerus in *Chronol. vol. 20. gener. 34.* in hunc modum conciliate soluitur: Quòd autem à quibusdam scribitur, sanctionem hanc institutam fuisse anno salutis nostrae millesimo, & secundo; hoc ita intelligendum puto, quòd eo anno virtute istius sanctionis, prima facta fuerit per Principes designatos electio in persona Henrici Bauri; tunc enim cepta est moribus vntium approbati; & sic sub Siluestro II. qui successit Gregorio. Et hoc saluari potest, quòd ex monumentis Aquilegensis Ecclesiae traditum inuenitur, sanctionem de Imperatore à Germanis deligendo, Siluestri temporibus factam fuisse. Vnde etiam Gregorius sanctionem instituit; ille tamen Silvester electionem primam iuxta sanctionem factam approbavit. Haecenus Nauclerus, eamque conciliationem probat Bellaminus, lib. 3. de *Translat. Imper. cap. 3.* & Geuoldus de *S. Imper. Septem vir. cap. 6. num. 75.*

6. Et tandem non obstat, quòd Collegij Electoralis institutionem Otho IV. Brunsvigio Imperatori adscribunt, Reinhardus Honig. in *politica part. 1. c. 30. n. 30.* & alij, ex decreto in Comitibus Francofordianis ea de re factò, apud Goldastum tom. 3. *constit. Imperial. anno 1209.* vel ut opinatur Christophorus Besol. in *disp. de Regia Successione dissert. 3. Thefi. 6. Carolo IV.* qui Besoldus ex Beuthero *Animad. Histor. c. 13.* docet, etiam ab eodem Carolo numerum Electorum auctum, & Regem Bohemiae additum. Non inquam haec obstant, quia cum hi Scriptores inter se discordent; non sunt attendendi; & illos refellunt Crapzouius in *leg. Regiam Germanorum c. 10. sect. 5. n. 17.* & alij. Adde, etiam si demus aliquos dissentire à nostra sententia, quid ad rem; negari non potest nostram sententiam esse communem ut post haec scripta visus latè probat Bzouius de *Romano Pontifice c. 48.* Nec vnquà saeculum aliquod ita sterile fuit, quòd homines dissentienti studio flagrantibus non protulerit, nec in vnaquaque re credenda omnium consensum requirimus; nec propterea is mentitur, qui mel dulce esse dicit, licet a grotis aliter videatur. Manet igitur firma nostra conclusio, Electores, tempore Othonis III. anno 996. fuisse à Greg. V. constitutos, ipso Othone, ut saepius diximus, cupiente, approbante, & recipiente.

TRACTATUS